

ការធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូន

ការធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនអាចរកឃើញសញ្ញានៃការប្រែប្រួលកោសិកាមាត់ស្បូន។ ដំណើរការធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនមានភាពសាមញ្ញនិងឆាប់រហ័ស។ អ្នកគ្រាន់តែដេកនៅលើត្រែពិនិត្យ ហើយអ្នកផ្តល់សេវាដាក់បញ្ចូលសម្ភារៈសម្រាប់ពិនិត្យមាត់ស្បូន(ចំពុះទា) បង្ហាញមាសដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យមាត់ស្បូនឱ្យបានច្បាស់។ អ្នកផ្តល់សេវាធ្វើការពិនិត្យមាត់ស្បូនមិនមែនគ្រាន់តែធ្វើការលាងសម្អាតនោះទេ។

នៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះការធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនអាចធ្វើបានតាមរយៈ

- HPV តេស្ត : អ្នកផ្តល់សេវាពិនិត្យមាត់ស្បូន និងគ្រូពេទ្យកោសិកាមាត់ស្បូន យកទៅពិនិត្យដោយធ្វើតេស្ត HPV ។
- VIA : អ្នកផ្តល់សេវាពិនិត្យមាត់ស្បូនដោយប្រើទឹកថ្នាំបំពាក់ពណ៌ដើម្បីរកមើលភាពមិនធម្មតា នៃកោសិកាមាត់ស្បូន (កោសិកាមាត់ស្បូនមានការប្រែពណ៌) ។
- Pap smear (ការពិនិត្យកំនៀរមាត់ស្បូន) : អ្នកផ្តល់សេវាពិនិត្យមាត់ស្បូន និងគ្រូពេទ្យកោសិកាបន្តិចពីមាត់ស្បូនយកទៅពិនិត្យដោយមីក្រូទស្សន៍។ ដំណើរការនេះត្រូវរងចាំលទ្ធផលពី១០ទៅ២០ថ្ងៃ។

ការចាក់ថ្នាំបង្ការវីរុស អេច ភី វី

ការចាក់ថ្នាំបង្ការត្រូវធ្វើនៅពេលដែលស្ត្រីមិនធ្លាប់មានការរួមភេទ ឬមិនទាន់មានឆ្លងវីរុស អេច ភី វី ទើបមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ថ្នាំបង្ការវីរុស អេច ភី វី មិនអាចប្រឆាំងនឹងវីរុសអេច ភី វីដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់បានគ្រប់ប្រភេទនោះទេ។ នេះជាហេតុផលមួយ ទោះបីជាស្ត្រីបានចាក់ថ្នាំបង្ការរួចហើយក៏ដោយ ក៏នៅតែចាំបាច់ត្រូវទៅពិនិត្យស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនឱ្យបានទៀងទាត់ទៀតដែរ។

ឯកសារយោង

- Protocol for Prevention and Management for Cervical Pre-cancer and Cancer (SCGO, 2016 May)
- Cervical Cancer Scope of the Problem in Cambodia (WHO Cancer Country Profile, 2014)
- WHO guidance note "Comprehensive cervical cancer prevention and control: a healthier future for girls and women"
- ACOG: The American College of Obstetricians and Gynecologists <http://www.acog.org/>

មន្ទីរពេទ្យដែលមានផ្តល់សេវាពិនិត្យស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនមាននៅ:

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក មន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរសូវៀត មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត

នាំគ្នាទៅ

ធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូន ដើម្បីសុខភាពរបស់យើង អំពីមហារីកមាត់ស្បូន

គ្រប់ស្ត្រីដែលធ្លាប់មានការរួមភេទអាចប្រឈមនឹងមហារីកមាត់ស្បូន។

ពីដំបូងមហារីកមាត់ស្បូនសំងំយ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់មុននឹងដល់ពេលរាលដាល។ ដូចនេះមិនមានអ្នកណាម្នាក់ដឹងខ្លួនជាមុនថានឹងមានមហារីកមាត់ស្បូនទេ។

គ្រប់ស្ត្រីដែលធ្លាប់មានការរួមភេទដំបូងលើសពី២ឆ្នាំ ពិសេសមានអាយុចាប់ពី៥៥ឆ្នាំឡើង គប្បីទៅធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនឱ្យបានទៀងទាត់រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។

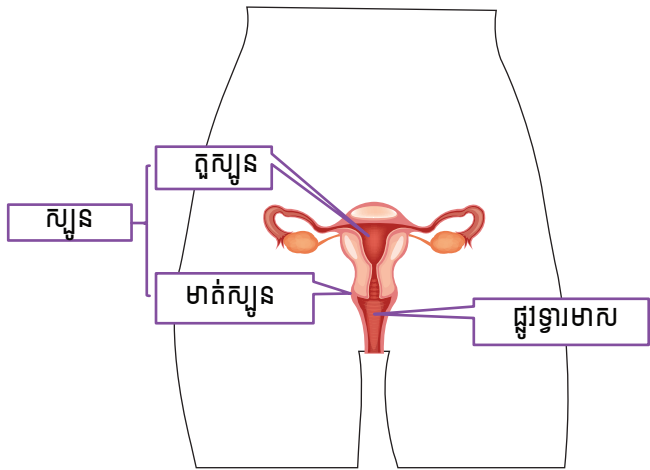
ព័ត៌មានរបស់សមាគមសម្តេច និងធាតុស្ត្រីវិទ្យាកម្ពុជា គេហទំព័រ: www.scgo-kh.com

ផលិតដោយ SCGO ឧបត្ថម្ភដោយ JSOG, NCGM, and JICA បោះពុម្ពលើកទី២ ឆ្នាំ២០១៨ © រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង

អំពី មហារីកមាត់ស្បូន

មហារីកមាត់ស្បូន គឺជាជំងឺម្យ៉ាងរបស់ស្ត្រី។ ជំងឺនេះកើតមាននៅលើមាត់ស្បូនដែលស្ថិតនៅផ្នែកខាងក្រោមស្បូននៅក្នុងទ្វារមាស។

នៅប្រទេសកម្ពុជា ជារៀងរាល់ឆ្នាំមានស្ត្រីជាច្រើននាក់បានស្លាប់ ដោយសារមហារីកមាត់ស្បូន។

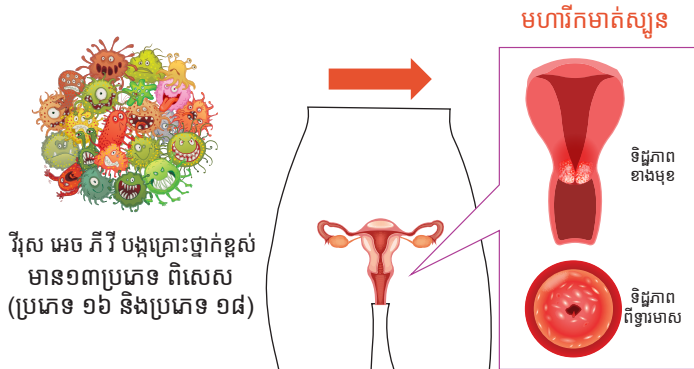
ធាតុសញ្ញា នៃមហារីកមាត់ស្បូន

ស្ត្រីដែលមានមហារីកមាត់ស្បូនអាចមានធាតុសញ្ញាណាមួយដូចជា ធ្លាក់សខុសធម្មតា ធ្លាក់ឈាមនៅចន្លោះរដូវឈាមរដូវ ធ្លាក់ឈាមក្រោយរយអស់រដូវ មានធ្លាក់ឈាមឬឈឺពេលរួមភេទ។

មូលហេតុឱ្យមាន មហារីកមាត់ស្បូន

មហារីកមាត់ស្បូនបណ្តាលមកពីវីរុសឈ្មោះ អេច ភី វី ។ វីរុសជាសរីរាង្គដ៏តូចបំផុតមិនអាចមើលឃើញដោយភ្នែកទទេបានទេ ។ វីរុស អេច ភី វី ខ្លះ បង្កឱ្យកើតប្រសនៅលើរាងកាយ ឯ វីរុស អេច ភី វី ខ្លះទៀតបង្កទៅជាមហារីកមាត់ស្បូន គឺជាប្រភេទ អេច ភី វី ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់។

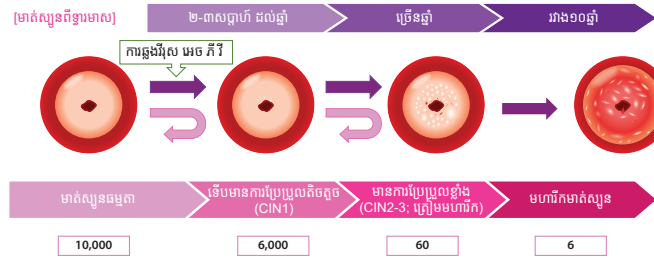
មហារីកមាត់ស្បូនបណ្តាលមកពីវីរុសឈ្មោះ អេច ភី វី (HPV)

តើស្ត្រីឆ្លងវីរុស អេច ភី វី ប្រភេទដែលអាចបណ្តាលឱ្យកើតមហារីកមាត់ស្បូន (វីរុស អេច ភី វី បង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់) យ៉ាងដូចម្តេច?

ស្ត្រីឆ្លងវីរុស អេច ភី វី ដែលអាចបណ្តាលឱ្យកើតមហារីកមាត់ស្បូនបានតាមរយៈការរួមភេទ។ ស្ទើរតែគ្រប់អ្នកដែលសកម្មក្នុងការរួមភេទ អាចប្រឈមនឹងការឆ្លងវីរុស អេច ភី វី បាន នៅក្នុងដំណាក់កាលណាមួយនៃជីវិតរបស់ពួកគេ។

តើមានអ្វីកើតឡើងប្រសិនបើ វីរុស អេច ភី វី ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ស្ថិតនៅ ក្នុងមាត់ស្បូនរបស់អ្នក?

តើមានអ្វីកើតឡើងប្រសិនបើវីរុស អេច ភី វី ស្ថិតនៅមាត់ស្បូន?

ដំបូងវីរុស អេច ភី វី សំងំយ៉ាងស្លៀមស្លាត់មួយរយៈពេលយូរ មុននឹងមាត់ស្បូនមានការប្រែប្រួល។ ប្រមាណ១០ឆ្នាំក្រោយទើបក្លាយជាមហារីកមាត់ស្បូន។ មិនមានអ្នកណាម្នាក់ដឹងខ្លួនជាមុនថា នឹងកើតមហារីកនោះទេ។ ក្នុងអំឡុងពេល វីរុស អេច ភី វី បង្កធាតុរហូតដល់ត្រៀមជាមហារីក មិនមានបង្ហាញជាសញ្ញាណាមួយឡើយ។

តើត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីជៀសវាងមហារីកមាត់ស្បូន?

- ✓ ការចាត់ចែងថ្នាំបង្ការ ៖ ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការនឹងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ប្រសិនបើគេផ្តល់ឱ្យស្ត្រីតាំងពីនៅវ័យក្មេងមុនពេលមានការរួមភេទ
- ✓ មានដៃគូម្នាក់តែមួយ
- ✓ ប្រើស្រោមអនាម័យរាល់ពេលរួមភេទ
- ✓ ធ្វើតេស្តស្រាវជ្រាវរកមហារីកមាត់ស្បូនឱ្យបានទៀងទាត់តាមការណាត់ជួបដើម្បីឆាប់រកឃើញនូវភាពប្រែប្រួលនៃមាត់ស្បូនឱ្យបានទាន់ពេល